

**Instrukcja zapobiegania i przeciwdziałania potencjalnemu zagrożeniu korupcyjnemu
w Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie**

§ 1

Definicje i skróty

Użyte w procedurze określenia i skróty oznaczają:

1. Nadużycie finansowe - zgodnie z art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 (1) oraz art. 1 Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich ustanowionej aktem Rady z dnia 26 lipca 1995 r. nadużycia finansowe naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich polegają na:

- 1) W odniesieniu do wydatków, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:
 - a) wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez, Wspólnoty Europejskie lub w ich imieniu,
 - b) nieujawnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
 - c) niewłaściwego wykorzystania takich środków do celów innych niż te, na które zostały pierwotnie przyznane.
- 2) W odniesieniu do przychodów, jakimkolwiek umyślnym działaniu lub zaniechaniu dotyczącym:
 - a) wykorzystania lub przedstawienia fałszywych, nieścisłych lub niekompletnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu bezprawne zmniejszenie środków budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez, lub w imieniu, Wspólnot Europejskich,
 - b) nieujawnienia informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
 - c) niewłaściwego wykorzystania korzyści uzyskanej zgodnie z prawem, w tym samym celu.

2. Podejrzenie nadużycia finansowego - zgodnie z art. 2 rozporządzeń Komisji (UE) 2015/1970, 2015/1971, 2015/1972 oraz 2015/197328 jest to nieprawidłowość, która prowadzi do wszczęcia postępowania administracyjnego lub sądowego na poziomie krajowym w celu stwierdzenia zamierzonego działania, w szczególności nadużycia finansowego, o którym mowa w art. 1 ust. 1 lit.a) Konwencji w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich. Od 2006 r. państwa członkowskie są zobowiązane do określenia, czy nieprawidłowość daje podstawy do podejrzewania nadużycia finansowego.

3. Konflikt interesów - zgodnie z art. 61 rozporządzenia finansowego, konflikt interesów istnieje wówczas, gdy bezstronne i obiektywne pełnienie funkcji podmiotu upoważnionego do działań finansowych lub innej osoby, w tym również organów krajowych na dowolnym szczeblu, uczestniczących w wykonaniu budżetu w ramach zarządzania bezpośredniego, pośredniego i dzielonego, w tym również w odnośnych działaniach przygotowawczych, a także w audycie lub kontroli, jest zagrożone z uwagi na względy rodzinne, emocjonalne, sympatie polityczne lub związki z jakimkolwiek krajem, interes gospodarczy lub jakiegokolwiek inne bezpośrednie lub pośrednie interesy osobiste. Bezpośredni i pośredni interes może również obejmować prezenty

lub gościnność, interesy o charakterze nieekonomicznym lub wynikające z zaangażowania w działalność organizacji pozarządowych lub politycznych (nawet jeśli nie jest ono wynagradzane), konkurujące obowiązki lojalności między jednym podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana, a inną osobą lub podmiotem, wobec którego dana osoba jest zobowiązana. Do konfliktu interesów może również dojść w przypadku, gdy dana osoba w rzeczywistości nie odnosi żadnych korzyści z tytułu zaistniałej sytuacji – wystarczy, że zaistniałe okoliczności będą zagrażały bezstronnemu i obiektywnemu pełnieniu przez nią powierzonych jej funkcji. Takie okoliczności muszą jednak mieć określony, możliwy do zidentyfikowania, indywidualny związek z konkretnymi aspektami sposobu postępowania, zachowania lub stosunków danej osoby (lub wywierać wpływ na te aspekty).

4. Korupcja - zgodnie z definicją zawartą w art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1371 oraz definicją korupcji czynnej w rozumieniu art. 3 Konwencji w sprawie zwalczania korupcji, w którą zaangażowani są urzędnicy Wspólnot Europejskich lub urzędnicy państw członkowskich Unii Europejskiej, ustanowionej aktem Rady z dnia 26 maja 1997 r., lub zachowania, o których mowa w art. 2 ust. 1 decyzji ramowej Rady 2003/568/WSiSW, lub działania zdefiniowane w innych mających zastosowanie przepisach.

Korupcją, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym jest czyn:

a) polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu przez jakąkolwiek osobę, bezpośrednio lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści osobie pełniącej funkcję publiczną dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,

b) polegający na żądaniu lub przyjmowaniu przez osobę pełniącą funkcję publiczną bezpośrednio, lub pośrednio, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub dla jakiegokolwiek innej osoby, lub przyjmowaniu propozycji lub obietnicy takich korzyści, w zamian za działanie lub zaniechanie działania w wykonywaniu jej funkcji,

c) popełniany w toku działalności gospodarczej, obejmującej realizację zobowiązań względem władzy (instytucji) publicznej, polegający na obiecywaniu, proponowaniu lub wręczaniu, bezpośrednio lub pośrednio, osobie kierującej jednostką niezaliczaną do sektora finansów publicznych lub pracującej w jakimkolwiek charakterze na rzecz takiej jednostki, jakichkolwiek nienależnych korzyści, dla niej samej lub na rzecz jakiegokolwiek innej osoby, w zamian za działanie lub zaniechanie działania, które narusza jej obowiązki i stanowi społecznie szkodliwe odwzajemnienie.

5. Nieprawidłowość - zgodnie z art. 2 (31) Rozporządzenia ogólnego – każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii Europejskiej poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem.

§ 2

1. Korupcja jest czynnością polegającą na proponowaniu, udzielaniu, przyjmowaniu lub żądaniu nienależnej korzyści majątkowej, osobistej lub innej, dla siebie lub innej osoby w zamian za określone działanie lub zaniechanie. Korzyścią majątkową są ponadto wszystkie umowy zlecające wykonanie określonych czynności, których warunki w sposób znaczący odbiegają od przyjętych w tym zakresie norm.

2. Jako zjawiska korupcyjne kwalifikuje się w szczególności następujące zachowania i postępowania:

1) przekupstwo – polega na wręczeniu dóbr materialnych, środków finansowych lub innych nienależnych korzyści, w zamian na uzyskanie określonych korzyści;

- 2) sprzedajność – polega na przyjmowaniu dóbr materialnych, środków finansowych lub innych nienależnych korzyści, w zamian za udzielenie nienależnych korzyści;
 - 3) protekcja – w postaci nepotyzmu (faworyzowanie oparte na pokrewieństwie), albo kumoterstwa (faworyzowanie oparte na nieformalnych powiązaniach);
 - 4) kupczenie wpływami – wpływanie na proces kształtowania prawa i polityki oraz na decyzje określonego szczebla zarządzania dla uzyskania nienależnych korzyści;
 - 5) nadużywanie władzy lub stanowiska służbowego;
 - 6) bezprawne wykorzystywanie informacji służbowych;
 - 7) stosowanie represji wobec osób, które w interesie publicznym informują o niewłaściwym postępowaniu pracowników Uniwersytetu.
3. Konflikt interesów występuje wtedy, gdy pracownik Uczelni działając na własną korzyść lub korzyść podmiotu, wobec którego ma zobowiązania, działa jednocześnie wbrew interesowi Uczelni.
4. Stanowisko szczególnie narażone na ryzyko korupcji to stanowisko pracy, na którym zatrudniony pracownik Uczelni, w związku z wykonywanymi czynnościami, może być narażony na ryzyko wystąpienia zachowań korupcyjnych określonych w ust. 1 i 2.

§ 3

W celu zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i konfliktu interesów, o której mowa w §1 Uczelnia zapobiega i przeciwdziała poprzez następujące działania:

- 1) zapewnienie jawności przy realizacji zadań pracowniczych z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów prawa;
- 2) stosowanie przejrzystych procedur postępowania przy realizacji zadań Uczelni znanych i dostępnych wszystkim zainteresowanym podmiotom i pracownikom Uczelni;
- 3) monitorowanie działalności Uczelni pod kątem możliwości wystąpienia w nich zagrożeń korupcyjnych oraz analizowanie ryzyka wystąpienia działania korupcyjnego i podejmowanie odpowiednich środków zaradczych;
- 4) podnoszenie kwalifikacji pracowników Uczelni w zakresie świadomości zagrożeń korupcyjnych, głównie w formie samokształcenia;
- 5) stałe podnoszenie świadomości społecznej pracowników i promocję etycznych wzorów postępowania w Uczelni.

§ 4

1. Pracownik Uczelni nie może przyjmować prezentów lub innych korzyści mogących podważyć zaufanie, co do jego bezstronności przy podejmowaniu decyzji lub wykonywania obowiązków służbowych.
2. Celem zapewnienia nadzoru służącego przeciwdziałaniu występowania zjawisk korupcyjnych zobowiązuje się:
 - 1) wszystkich pracowników Uczelni do poinformowania bezpośredniego przełożonego o okolicznościach mogących mieć wpływ na bezstronne wykonywanie przez nich obowiązków służbowych;

2) kierowników jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 3 poniżej, do systematycznego monitoringu pracy podległych jednostek i bieżącego informowania przełożonych o każdym podejrzeniu nieprawidłowości opisanych w Instrukcji.

3. Kierownicy wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych wyodrębnionych w strukturze Uczelni, zgodnie z Statutem (tj. w szczególności: dziekani, kierownicy, kierownicy ogólnouczeniowych jednostek, dyrektor Biblioteki zobowiązani są do:

1) zwracania szczególnej uwagi na sposób współpracy podległych im pracowników z osobami i podmiotami trzecimi oraz podejmowania bezzwłocznych i zdecydowanych czynności zapobiegawczych w przypadkach mogących powodować uzasadnione wątpliwości wystąpienia nieprawidłowości w tym zakresie;

2) omawiania z pracownikami zagrożeń występowania zjawisk korupcyjnych w jednostce organizacyjnej i sposobów przeciwdziałania tym zjawiskom.

4. W przypadku powzięcia informacji o wystąpieniu zachowań korupcyjnych pracownicy Uczelni mają obowiązek zabezpieczenia ewentualnych dowodów oraz powiadomienia odpowiednio Rektora za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego, a w przypadku gdy powyższe dotyczy przełożonego do powiadomienia bezpośrednio Rektora.

5. W toku przekazywania informacji o podejrzeniu wystąpienia korupcji, niezbędne jest zachowanie poufności informacji, zarówno w odniesieniu do osób informujących o wystąpieniu możliwości korupcji, jak i osób, których informacja dotyczy.

6. W przypadku potwierdzenia się informacji o uzasadnionym podejrzeniu wystąpienia zachowań korupcyjnych Akademii, Rektor/Kancelarz kieruje sprawę do organów ścigania oraz podejmuje działania zmierzające do wyciągnięcia konsekwencji służbowych w stosunku do pracownika/ów Uczelni, wobec którego potwierdziły się zarzuty jego/ich działalności korupcyjnej.

7. Pracownicy Uczelni zobowiązani są przestrzegać przepisów, które normują przeciwdziałanie możliwości wystąpienia zjawisk korupcyjnych, w tym odpowiednich przepisów wewnętrznych Uczelni, w szczególności:

1) Regulaminu udzielania zamówień publicznych Państwowej Akademii Nauk Stosowanych im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie,

2) Instrukcja gospodarowania majątkiem,

3) Instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych,

4) Regulamin wynajmu i użytkowania pomieszczeń.

§ 5

Ryzyka ujęte w procesie samooceny lub wynikające z rocznej analizy ryzyka związane z zagrożeniem antykorupcyjnym są analizowane przez osobę realizującą zadania z zakresu kontroli zarządczej.